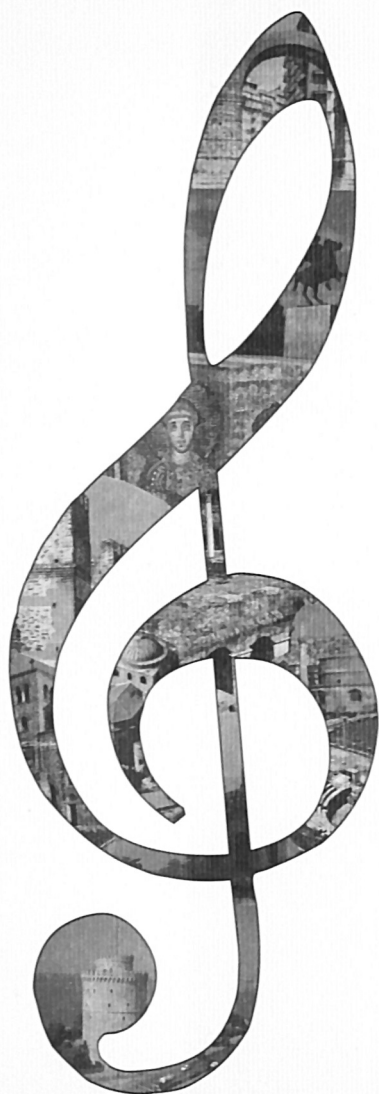

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

28

STATE ORCHESTRA
of THESSALONIKI

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΙΚΟΣΤΗ ΟΓΔΟΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

**ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΑΙΘΟΥΣΑ ΜΟΝΗΣ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ

Πέμπτη 10 Ιουνίου 1999, ώρα 21.30

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής Κ.Ο.Θ.:

Λεωνίδας Καβάκος

Συμβούλιο Ειδικού Ταμείου Οργανώσεως Συναυλιών:

Πέτρος Παπασαραντόπουλος, *Πρόεδρος*

Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου, *Αντιπρόεδρος*

Χριστίνα Γρίμπα, *Μέλος*

Σπύρος Μπαρούτας, *Μέλος*

Μάνος Ρουμелиώτης, *Μέλος*

Καλλιτεχνική επιτροπή:

Αντώνης Κοντογεωργίου, *Πρόεδρος*

Ιωάννης Καϊμάκης, *Αντιπρόεδρος*

Μίκης Μιχαηλίδης, *Μέλος*

Δημήτρης Πάτρας, *Μέλος*

Γιώργος Πολίτης, *Μέλος*

Βonus στους συνδρομητές της ΚΟΘ

Η ΚΟΘ προσφέρει σε όλους τους συνδρομητές της bonus την τελευταία συναυλία του Ιουνίου με τον αρχιμουσικό **Κάρολο Τρικολίδη** και τον βιολονίστα **Χρήστο Γαλιλαία**. Η είσοδος στη συναυλία αυτή της 24.6.99 θα γίνεται με την επίδειξη του στελέχους του μπλοκ τους, και θα ισχύει η θέση τους.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Συναυλία
**ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

με έργα
GUSTAV MAHLER

Διευθυντής ορχήστρας
OLAF KOCH

Βαρίτονος
ΤΑΣΗΣ ΧΡΙΣΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1959 ως τμήμα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης με τον αρχικό τίτλο 'Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος' (Σ.Ο.Β.Ε.).

Τον Νοέμβριο του 1969, έπειτα από συνεχείς προσπάθειες του Σόλωνα Μιχαηλίδη, ιδρυτή και μόνιμου διευθυντή της Σ.Ο.Β.Ε., η ορχήστρα κρατικοποιήθηκε και πήρε τον τίτλο Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, Κ.Ο.Θ.

Η Κ.Ο.Θ. συνεργάστηκε με παγκοσμίου φήμης αρχιμουσικούς και σολιστές. Από το 1966 συμμετείχε τακτικά στο Φεστιβάλ Αθηνών και στα ΔΗΜΗΤΡΙΑ Θεσσαλονίκης, αντιπροσωπεύοντας επάξια το βορειοελλαδικό δυναμικό.

Στην πορεία της η Κ.Ο.Θ. προσπάθησε να λειτουργήσει πολύπλευρα. Γίρτασε τα 30 χρόνια της ίδρυσής της με συναυλίες στη Λεμεσό και την Λευκωσία το 1989 τιμώντας ταυτοχρόνως τον ιδρυτή της μάεστρο και δάσκαλο Σόλωνα Μιχαηλίδη.

Πρωτοπαρουσίασε πολλά έργα ελλήνων συνθετών και πραγματοποίησε εκδηλώσεις — αφιερώματα στη μνήμη συνθετών, όπως των *Καλομοίρη, Νικήτα, Βάρβογλη, Ευαγγελάτου, Μιχαηλίδη* και άλλων. Στο διαγωνισμό νέων καλλιτεχνών που οργάνωνε επί σειρά ετών, παρουσίαζε τους επιτυγχόντες σε συναυλίες. Στην αίθουσα Αυλαία λειτουργήσε την Ορχήστρα Νέων της Κ.Ο.Θ. και έδωσε την ευκαιρία σε πολλούς ταλαντούχους νέους να εμφανιστούν είτε ως σολίστ, είτε ως μέλη μικρών συνόλων.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης εκτός από τις τακτικές της εμφανίσεις, έδωσε συναυλίες για τη *Διεθνή Αμνηστία*, για τη *μνήμη του Πολυτεχνείου*, καθώς και συναυλίες σε σχολεία, εργοστάσια, πολιτιστικά κέντρα και σε πολλές πόλεις της Ελλάδας.

ΣΟΛΟΓΟΠΟΛΙΣΤΕΣ ΟΛΑΦ ΚΟΧ

Ο αρχιμουσικός Olaf Koch γεννήθηκε το 1932 στο Sonderhausen της Γερμανίας. Το 1946 άρχισε σπουδές μουσικής στο Max-Reger Conservatorium της γενέτειράς του. Σπούδασε βιολοντσέλο, πιάνο και διεύθυνση ορχήστρας.

Το 1950 διορίστηκε Korrepetitor Μπαλέτου στο Meiningen και στη συνέχεια Kappelmeister στο Landestheater της πόλης Halle. Ως φιλοξενούμενος μάστρος άρχισε να δίνει συναυλίες στην Ευρώπη, Ασία, Λατινική Αμερική και Σοβιετική Ένωση.

Μόλις 30 χρονών διορίστηκε διευθυντής του Θεάτρου Meiningen. Το 1967 ανέλαβε καθήκοντα διευθυντή και αρχιμουσικού της Φιλαρμονικής Ορχήστρας της Halle.

Από το 1972 ο Olaf Koch διδάσκει διεύθυνση ορχήστρας στις Ανώτατες Σχολές Μουσικής της Βαϊμάρης, της Λειψίας και από το 1976 στη Σχολή του Βερολίνου.

Ως φιλοξενούμενος καθηγητής δίδαξε σε Ωδεία και Μουσικές Σχολές στην Κούβα, την Κορέα, το Τόκιο. Παράλληλα πραγματοποίησε εγγραφές σε δίσκους και CD, ερμηνεύοντας έργα κλασικών, νεότερων συνθετών καθώς και γιαπωνέζων συνθετών. Έχει διευθύνει πολλές "πρώτες" έργων σύγχρονης μουσικής.

Επί 23 χρόνια εργάστηκε ως αρχιμουσικός και καλλιτεχνικός διευθυντής της Φιλαρμονικής της Halle. Το 1990 ο Olaf Koch ανέλαβε τη θέση του πρώτου αρχιμουσικού της Thüringer Philharmonie. Το ίδιο διάστημα ήταν και διευθυντής της Musikhochschule 'Hans Eisler' του Βερολίνου.

Πήρε μέρος με επιτυχία σε πολλούς διεθνείς διαγωνισμούς, διηύθυνε επί εικοσαετία σεμινάρια "διεύθυνσης ορχήστρας" σε τελειοφοίτους Μουσικών Ακαδημιών. Το 1992 οργάνωσε το σεμινάριο "διεύθυνσης ορχήστρας" της Ακαδημίας της Βόννης.

Από το 1995 διηύθυνε, κυρίως ως φιλοξενούμενος μάστρος, συναυλίες στην Ισπανία, Ελλάδα, Ιαπωνία, Κίνα, Γερμανία, Λατινική Αμερική και Σοβιετική Ένωση. Επί 44 χρόνια ερμηνεύει, από το πλούσιο ρεπερτόριό του, έργα κάθε εποχής. Εμφανίστηκε σε πολλά διεθνή φεστιβάλ, διευθύνοντας φημισμένες ορχήστρες. Από το 1997 ανέλαβε καθήκοντα μόνιμου αρχιμουσικού στην Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης.

Ο Olaf Koch έχει τιμηθεί με διακρίσεις όπως: *Reger Preis*, το *Händel Preis* δύο φορές, το *Μετάλλιο Bartok* και το *Εθνικό Βραβείο Τέχνης και Λογοτεχνίας* της Γερμανίας.

ΤΑΣΗΣ ΧΡΙΣΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Τάσης Χριστογιαννόπουλος γεννήθηκε το 1967 στον Πειραιά.

Σπούδασε πιάνο και τραγούδι στο "Σύγχρονο Ωδείο Αθήνας" και θέατρο στο "Εργαστήρι Υποκριτικής" του Αμφι-Θεάτρου του Σ. Ευαγγελάτου. Δάσκαλοι του στο τραγούδι υπήρξαν οι Θέμης Σερμιέ, Κώστας Πασχάλης και Aldo Protti. Το 1995 πήρε την Α' τιμητική διάκριση στον "διεθνή διαγωνισμό τραγουδιού Μαρία Κάλλας".

Από το 1989 συμμετέχει ως σολίστ σε παραγωγές της ΕΛΣ και του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (*Τραβατόρε, Κουρέας της Σεβίλλης, Ερνάνης, Ονιέγκιν, Μοέμ, Παληάτσι, Καβαλλερία Ρουσικάνο, Έτσι κάνουν όλες, Η όπερα των σκιών, Η επιστροφή της Ελένης, Η ιστορία του στρατιώτη* κ.ά.).

Συνεργάζεται με όλες τις ελληνικές συμφωνικές ορχήστρες όπως στα έργα *Ρέκβιεμ* του Μπραμς, *Κάρμιν* Μπουράνα, *Σκοτεινή Πράξη* κ.ά.).

Εμφανίζεται στο εξωτερικό: Αμβούργο (*Οδύσσεια*), Σόφια (*Κουρέας της Σεβίλλης*), Τορίνο (*Μαρία Στουάρντα*), Πίζα, Κρεμόνα, Μάντοβα (*Ντον Τζοβάνι*) και σε προσωπικό ρεσιτάλ στη Γερμανία, Αγγλία, Γαλλία, Ιταλία και Βέλγιο.

Έχει ηχογραφήσει έργα των Σ. Σαμόρα, Ν. Μαμουγκάκη, Θ. Μικρούτσικου, Γ. Κουρουπού, Α. Μπαλά, Μ. Γρηγορίου, Ν. Κυπουργού, κ.ά.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

GUSTAV MAHLER

(1860-1911)

- "Τραγούδια ενός οδοιπόρου",
για φωνή και ορχήστρα

*I Wenn mein Schatz Hochzeit macht...**II Ging heut' morgens übers Feld**III Ich hab' ein glühend Messer...**IV Die zwei blauen Augen von meinem Schatz...*Βαρύτονος: **ΤΑΣΗΣ ΧΡΙΣΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ**

- Συμφωνία αρ. 1
σε ρε μείζονα "Ο Τιτάν"

*Langsam schleppend,**Kräftig bewegt. Trio,**Feierlich und gemessen, ohne zu schleppen,**Stürmisch bewegt.*Μουσική διεύθυνση: **OLAF KOCH**

Quintessenz
Η συναυλία θα γίνει χωρίς διάλειμμα,
για να μην χαθεί η ατμόσφαιρα Mahler

GUSTAV MAHLER

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΕΝΟΣ ΟΔΟΙΠΟΡΟΥ ΓΙΑ ΦΩΝΗ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Gustav Mahler, 1883

Τα *Τραγούδια του οδοιπόρου* (*Lieder eines fahrenden Gesellen*, με μεγαλύτερη ακριβεία *Τραγούδια ενός σύντροφο ταξιδευτή* Σ.τ.Μ.) ένας κύκλος τεσσάρων ορχηστρικών τραγουδιών, των οποίων η σύνθεση έγινε το 1883; - 85 και ενορχηστρώθηκαν το 1893; είναι η πρώτη ώριμη σύνθεση του Μάλερ - ένα σύντομο "Ανοιξιάτικο ταξίδι" σαν αντίπολος στο μακρύ "Χειμωνιάτικο ταξίδι" του Σούμπερτ. Το κείμενο είναι του ίδιου του Μάλερ, σε ύφος λαϊκό.

Με αυτό το πρώιμο έργο, που ολοκληρώνεται όταν ο συνθέτης γίνεται περίπου 25 ετών, είναι που ο Μάλερ καθιερώνει τη φόρμα του ορχηστρικού κύκλου τραγουδιών, της οποίας θα γίνει και ο σημαντικότερος εκπρόσωπος. Ο Μπερλιόζ είχε συνθέσει το "*Nuits d' Eté*" σαν τραγούδια με πιάνο. Η ενορχήστρωση είναι κατοπινότερη. Η συνοδεία στα "*Τραγούδια Wesendonk*" του Βάγκνερ ήταν επίσης γραμμένη για πιάνο, και παρόλο που δύο από τα τραγούδια αυτά τα είχε συλλάβει ο συνθέτης τους ως προσχέδια για τον "*Τριστάνο*", η ενορχήστρωση όλων των τραγουδιών εκτός από ένα έγινε από κάποιο άλλο χέρι. Τα *Τραγούδια του οδοιπόρου* όμως, παρόλο που κι αυτά πρωτογράφησαν για πιάνο, είναι σαφές ότι ο Μάλερ τα φαντάστηκε από την αρχή με ορχηστρική συνοδεία. Η πραγματική ενορχήστρωσή τους δεν αποτελεί παρά

την οριστική εικόνα τους στην αυθεντική της μορφή. (Στην ουσία ο Μάλερ χαρακτήριζε την πρώτη γραφή με πιάνο σαν "μεταγραφή για πιάνο").

Η μουσική έχει λαϊκές καταβολές, ο ρόλος της ορχήστρας είναι στο βάθος συμφωνικός, η ενορχήστρωση κανονικότερη: χρησιμοποιείται η πλήρης ορχήστρα, περισσότερο για να δώσει ακρίβεια, παρά βάρος. Κυριαρχεί αποκλειστικά η προοδευτική τονικότητα (η τονικότητα εκείνη που καταλήγει σε διαφορετικό τονικό κέντρο από εκείνο από το οποίο ξεκίνησε, Σ.τ.Μ.).

Στο πρώτο τραγούδι (ρε ελάσσονα σε σολ ελάσσονα) ο βαθύς πόνος του απαρνημένου εραστή (σλαβικό λαϊκό στυλ), έρχεται σε αντιπαράθεση με την αγάπη προς τη φύση (ένα ποιμενικό ενδιάμεσο τμήμα με κεληδίσματα πουλιών).

Στο δεύτερο (ρε στη φα δίεση) ο ερωτοκτυπημένος ξεκινάει ένα χαρούμενο ανοιξιάτικο πρωινό και βρίσκει παρηγοριά στην ομορφιά της φύσης. Πολύ γρήγορα όμως χάνει το κουράγιο του: ένας αυστριακού τύπου "νερπατητός" σκοπός σβήνει σιγά σιγά σε συλλογισμένες ρομαντικές αρμονίες.

Το τρίτο τραγούδι (ρε ελάσσονα σε μι ελάσσονα) μιλάει για το "καυτερό μαχαίρι στην καρδιά του ερωτευμένου". Εδώ το δαιμονικό μαλερικό στοιχείο κάνει την πρώτη του εμφάνιση - γοργή, βασανισμένη μουσική, καθαρά μη λαϊκή, με τρομπέτες που τραυλίζουν με τη σουρντίνα τους και απειλητικά sforzato τρομπόνια. Η ανάμνηση της αγαπημένης (σπιθοβόλα έχορδα, απαλά καλέσματα του κόρνου), δημιουργούν μια κορύφωση γεμάτη απελπισία σε φορτίσιμο που θρυμματίζει τη δομή σε αόριστα μουρμουρητά.

Το τέταρτο τραγούδι (μι ελάσσονα σε φα ελάσσονα) είναι το τελευταίο ταξίδι του ερωτευμένου. Αντίθετα από τον ήρωα του Σούμπερτ, αυτός βρίσκει την οριστική ησυχία κάτω από τη φιλύρα. Εδώ συναντούμε το μαλερικό στυλ του πένθιμου εμβατήριου σε βουβούς τόνους, που διαποτίζεται από μια λαϊκή αυστριακή φλέβα, όλο θλίψη και ευγενικούς χρωματισμούς.

Φτάνουμε ήδη στη σύγκρουση που θα την επεξεργαστεί ο Μάλερ αργότερα στις συμφωνίες - την αγάπη προς τη φύση και τη ζωή, που αντιπαλεύει το κενό και την απελπισία. Η λύση τη φορά αυτή είναι το νεανικό ρομαντικό όραμα του "Λυτρωτή Θανάτου".

*1. Τώρα που παντρεύεται η αγάπη μου,
είναι η πιο θλιβερή στιγμή μου!
Κλείνομαι στην καμαρούλα μου, καμαρούλα σκοτεινή.
Κλαίω! Κλαίω για την αγάπη μου,
για την καλή αγάπη μου!
Λουλουδάκι γαλάζιο! Μη μαραίνεσαι!
Πουλάκι γλυκό! Τραγουδάς στον πράσινο κάμπο!
Αχ! Τι ωραίος που 'ναι ο κόσμος! Τσίου, τσίου, τσίου!
Μη τραγουδάτε, μην ανθείτε! Πέρασε πια η άνοιξη!
Τα τραγούδια πάνε πια!
Τα βράδυα, όταν γέρνω να κοιμηθώ,
μελετώ τον πόνο μου.*

.....

2. Σήμερα αποταχιά πήγα στο λιβάδι.
 Η δροσούλα βάραινε ακόμα τα χορτάρια
 χαρούμενα μου φώναζε ο σπίνος:
 "Καλέ συ καλή σου μέρα! Εσύ, καλέ!
 Δεν είναι όμορφος ο κόσμος; Όμορφος ο κόσμος;
 Τσίου, τσίου! Όμορφος και όλος βράση!
 Πόσο μ' αρέσει ο κόσμος!"

Κι οι καμπανούλες ακόμα στο λιβάδι,
 χαρούμενα, τι ωραία,
 με τα κουδουνάκια, ντιν-ντιν-νταν,
 μου είπαν με τον ήχο τους τον ηρωινό χαιρετισμό τους:
 "Δεν είναι όμορφος ο κόσμος; Όμορφος ο κόσμος;
 Ντιν-ντιν-ντον! Τι ωραία!
 Πόσο μ' αρέσει ο κόσμος, τριά-λα-λα!"
 Και νά! Στο φως του ήλιου
 αρχίζει ο κόσμος να λαμποκοπάει.
 Όλα, όλα ήχος και χρώματα κέρδισαν στο φως,
 άνθη και πουλιά, μεγάλα και μικρά.
 "Καλημέρα, καλημέρα! Δεν είναι όμορφος ο κόσμος;
 Εσύ καλέ! Όμορφος ο κόσμος;"
 Μήπως τώρα αρχίζει η τύχη να μου χαμογελά;
 Όχι! Όχι! Η δική μου δεν μπορεί ν' ανθήσει ξανά!

.....

3. Ένα καυτερό μαχαίρι έχω, ένα μαχαίρι στην καρδιά.
 Αλίμονο, αλίμονο!
 Κάνει κομμάτια το κέφι, τη χαρά, κομμάτια!
 Τι στενόχωρος που είναι τούτος ο μουσαφίρης!
 Ποτε δεν έχει ησυχία, ποτέ δεν έχει αναπαμό
 ούτε τη μέρα, ούτε τη νύχτα, όταν γέρνει!
 Αλίμονο, αλίμονο!
 Όταν κοιτώ στον ουρανό,
 βλέπω δύο μάτια γαλανά!
 Αλίμονο, αλίμονο!
 Όταν πηγαινώ στο ξανθό λιβάδι,
 βλέπω από μακριά τα ξανθά μαλλιά
 να κυματίζουν στ' αεράκι
 Αλίμονο, αλίμονο!
 Όταν ξυπνάω απ' το όνειρο
 κι ακούω τον ήχο του ασημογέλιου της,
 Αλίμονο, Αλίμονο!
 Καλύτερα μέσα στο μαύρο κιβούρι,
 να μην άνοιγα τα βλέφαρα ξανά!

4. Τα δύο γαλάζια μάτια της αγάπης μου
 με στείλανε στα πέριτα του κόσμου.
 Ήρθε να αφήσω πίσω μου ό,τι αγαπούσα!
 Αχ! Μάτια γαλανά! Γιατί με κοιτάξατε;
 Ο πόνος κι ο καημός δεν έχουν τελειωμό!
 Βγήκα έξω στην ήσυχη νυκτιά,
 στην ήσυχη νυκτιά, στα σκοτεινά λιβάδια.
 Κανείς δεν μου 'χε αντίο, έχε γειά!
 Σύντροφους έχω την αγάπη και τον πόνο!
 Στο δρόμο βρήκα μια φιλύρα.
 Εκεί πρώτη μου φορά ξαπόστασα στον ύπνο!
 Κάτω απ' τη φιλύρα που χιόνισε πάνω μου τους ανθούς της,
 ζέχασα τα πάθια της ζωής.
 Όλα ξανά, αχ όλα γένηκαν ξανά ωραιά!
 Όλα, όλα! Αγάπη και πόνος!
 Κι ο κόσμος και τ' όνειρο!

(Μετάφραση από το βιβλίο "Gustav Mahler: An Introduction to his music" του Deruck Cooke Faber & Faber, 1980. Ο Deruck Cooke είναι ο μεγαλύτερος μελετητής του Μάλερ της εποχής μας. Εκτός από τις εμπεριστατωμένες μελέτες του για τη ζωή και το έργο του Μάλερ, είναι αυτός που με το ταλέντο και τις γνώσεις του "ολοκλήρωσε" την ημιτελή 10η συμφωνία του συνθέτη. Στην ελληνική βιβλιογραφία μπορεί κανείς να διαβάσει τα "Οι Συμφωνίες και τα Τραγούδια του Μάλερ" του Φίλιπ Μπάρφορντ (μετ. Γιώργος Λεωτσάκος, Λέσχη του δίσκου, 1978).

† Κώστας Γριμάλδης

Ακολουθούν τα τέσσερα τραγούδια
 στα γερμανικά,
 σε ποίηση του ίδιου του Mahler
 όπως παρουσιάζονται στη συναυλία.

Lieder eines fahrenden Gesellen

Gustav Mahler

I

Wenn mein Schatz Hochzeit macht,
 fröhliche Hochzeit macht,
 hab' ich meinen traurigen Tag!
 Geh' ich in mein Kämmerlein,
 dunkles Kämmerlein,
 Weine! Wein! Um meinen Schatz,
 um meinen lieben Schatz!
 Blümlein blau!
 Verdorre nicht!
 Vöglein süß!
 Du singst auf grüner Heide!
 Ach! Wie ist die Welt so schön!
 Ziküth! Ziküth!
 Singet nicht! Blühet nicht!
 Lenz ist ja vorbei!
 Alles Singen ist nun aus!
 Des Abends wenn ich schlafen geh',
 denk ich an mein Leid!

II

Ging heut' morgens übers Feld,
 Tau noch auf den Gräsern hing;
 sprach zu mir der lust'ge Fink:
 „Ei, du! Gelt?
 Guten Morgen! Ei, gelt? Du!
 Wird's nicht eine schöne Welt!?
 Zink! Zink!
 Schön und flink!
 Wie mir doch die Welt gefällt!“
 Auch die Glockenblum' am Feld
 hat mir lustig, guter Ding'
 mit den Glöckchen, klinge, kling,
 ihren Morgengruß geschellt:
 Wird's nicht eine schöne Welt!?
 Kling, kling!
 Schönes Ding!
 Wie mir doch die Welt gefällt!
 Heia!
 Und da fing im Sonnenschein
 gleich die Welt zu funkeln an;
 alles Ton und Farbe gewann
 im Sonnenschein!
 Blum' und Vogel, Groß und Klein!

„Guten Tag!“
 Ist's nicht eine schöne Welt?
 Ei, du! Gelt!? Ei, du! Gelt!?
 Nun fängt auch mein Glück wohl an?!

Nein! Das ich mein',
 mir nimmer, nimmer blühen kann!“

III

Ich hab' ein glühend Messer in meiner Brust,
 o weh! O weh! Das schneid't so tief
 in jede Freud' und jede Lust!
 Ach, was ist das für ein böser Gast!
 Nimmer hält er Ruh', nimmer hält er Rast,
 nicht bei Tag, noch bei Nacht, wenn ich schlief!
 O weh! O weh!

Wenn ich in den Himmel seh',
 O weh! O weh!
 Wenn ich im gelben Felde geh',
 seh' ich von fern das blonde Haar im Winde weh'n!
 Oh weh! O weh!

Wenn ich aus dem Traum auffahr'
 und höre klingen ihr silbern Lachen,
 o weh! O weh!

Ich wollt' ich läg auf der schwarzen Bahr',
 könnt' nimmer, nimmer die Augen aufmachen!

IV

Die zwei blauen Augen von meinem Schatz,
 die haben mich in die weite Welt geschickt.
 Da muß ich Abschied nehmen vom allerliebsten Platz
 O Augen, blau! Warum habt ihr mich angeblickt?
 Nun hab ich ewig Leid und Grämen!
 Ich bin ausgegangen in stiller Nacht, in stiller Nacht
 wohl über die dunkle Heide.
 Hat mir niemand ade gesagt, ade!
 Mein Gesell' war Lieb' und Leide!
 Auf der Straße stand ein Lindenbaum,
 da hab' ich zum ersten Mal im Schlaf geruht!
 Unter dem Lindenbaum,
 der hat seine Blüten über mich geschneit,
 da wußt ich nicht, wie das Leben tut,
 war alles, alles wieder gut!
 Lieb' und Leid!
 Und Welt und Traum!

(Αντίγραφο από την παρτίουρα)

GUSTAV MAHLER

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΡ. 1 ΣΕ ΡΕ ΜΕΙΖΟΝΑ

Ο Mahler γεννήθηκε στο Kalischt της Βοημίας στα 1860 και από τα 15 του χρόνια σπούδασε στο Conservatorium της Βιέννης όπου μαθήτευσε κοντά στον A. Bruckner.

Ως συνθέτης θεωρείται συνεχιστής της κληρονομιάς του Bruckner και το πρώτο έργο που δημοσίευσε ήταν μια διασκευή για πιάνο της *3ης Συμφωνίας* του δασκάλου του. Οι μελωδίες των λαϊκών τραγουδιών ήταν οι κυριότερες πηγές της έμπνευσής του και το φωνητικό στοιχείο αποτελούσε σημαντικό μέσο της μουσικής του έκφρασης. Ο Mahler έγραψε 9 συμφωνίες (η 10η έμεινε ημιτελής), από τις οποίες οι τέσσερις (2η, 3η, 4η και 8η) έχουν σόλο τραγούδι ή χορωδία.

PHILHARMONISCHE CONCERTE.

Sonntag, den 18. November 1900

Mittags präcise 1/2 Uhr

im grossen Saale der Gesellschaft der Musikfreunde

II. Abonnement-Concert

veranstaltet von den

Mitgliedern des k k Hof-Opernorchesters

unter Leitung des Herrn

GUSTAV MAHLER

k. u. k. Hofopern-Dirigente.

PROGRAMM:

L. v. **BEETHOVEN** . . . . . Overture zu »Prometheus«.

R. **SCHUMANN** . . . . . Overture zu »Manfred«.

G. **MAHLER** . . . . . Symphonie Nr. 1, D-dur.

Einleitung — Allegro commode.

Scherzo.

Feierlich und gemessen.

Stürmisch bewegt.

(i. Ausführung in den Philharmonischen Concerten.)

Das III. Abonnement-Concert findet am 2. December 1900 statt.

Bösendorfer Concertflügel

Lesitoren in diesem Concerte: Eugen Zilbert, Maria Baumayer, Dr. Johannes Hrabko, Dr. Hans von Erlow, H. F. Huson, Teresio Carraro, Franz Daxner, Heinz Köberich, Auguste Ewigkeit, von Fritzkow, Alfred Gräblich, Josef Hofmann, Sela Meitzer, Adèle u. d. Uke, Max Fasser, Waldemar de Fuchmann, Hugo Reichold, Anton Kabisstern, Maria Kocsothel, Camillo Seiersteden, Emil Sauer, F. X. Scherzwanke, Ed. Schöttl, Bernhard Stavenhagen etc.

Από κοντσέρτο όπου παίχθηκε η πρώτη συμφωνία.

Η 1η συμφωνία που άρχισε να γράφεται το 1884, όταν ο 24χρονος Mahler ανέλαβε την πρώτη του σημαντική θέση διευθυντή στο θέατρο του Kassel, δεν περιέχει μόνο τραγούδι αλλά έχει άμεση σχέση με τα 2 τραγούδια από τον γνωστό κύκλο τραγουδιών του *Τραγούδια ενός οδοιπόρου*, τα οποία άρχισαν να γράφονται τον προηγούμενο χρόνο. Τα τραγούδια τελείωσαν στην αρχή του 1886 όταν ο Mahler είχε εγκαταλείψει το Kassel για το *Γερμανικό Θέατρο* της Πράγας.

Η συμφωνία δεν είχε ολοκληρωθεί ως την άνοιξη του 1888, εποχή κατά την οποία ο Mahler εργαζόταν σαν 2ος αρχιμουσικός στη Λειψία και ετοιμαζόταν να διαπραγματευθεί την πρώτη μεγάλη του θέση, του διευθυντή της Όπερας της Βουδαπέστης, που πήρε εκείνο το φθινόπωρο. Η συμφωνία ολοκληρώθηκε και δόθηκε σε πρώτη εκτέλεση το 1889 στη Βουδαπέστη σε μιαν εποχή, όπου ο νέος συνθέτης και μαέστρος είχε παθιασμένο δεσμό με τη γυναίκα του εγγονού του Weber και ονόμασε τις πρώτες σελίδες του φινάλε "*η κραυγή μιας βαθιά πληγωμένης καρδιάς*". Για τον Mahler αυτό το έργο πρέπει να παρίστανε την κάθαρση για όλα τα πάθη και τις χαρές της νιότης του.

Τα πρώτα χρόνια του στη Βουδαπέστη ο Mahler είχε τεράστιες καλλιτεχνικές και διοικητικές υπευθυνότητες. Από τότε μέχρι τον θάνατό του υπήρχε μία συνεχής διαμάχη μεταξύ του δημοφιλούς εαυτού του, σαν τον πιο λαμπρό μαέστρο της εποχής του και του "ιδιωτικού" του εαυτού, που γύρευε χρόνο και ησυχία για μουσική δημιουργία.

Η 1η συμφωνία του Mahler περιέχει όλα τα ουσιώδη εκφραστικά στοιχεία της μουσικής του ιδιομορφίας: παράθεση φυσικών ήχων, χρήση του λαϊκού στοιχείου, αντίθεση του μαγικού ιδεώδους με τη βάρβαρη τραχύτητα, ογκώδη ορχήστρα, αλλά και διάφανη ενορχήστρωση, πομπώδη ρητορία, σε αντίθεση με εσωτερική διακριτικότητα. Εδώ επίσης δεν αμφιβάλουμε για την ιδέα του συνθέτη να δημιουργήσει ένα έργο μεγάλης διάρκειας: "*Μια συμφωνία πρέπει να είναι σαν τον κόσμο*", είπε μια φορά.

Η πρώτη κίνηση *Langsam schleppend wie ein Naturlaut* (αργά, ράθυμο, σαν μία φωνή της φύσης) ανοίγει με μιαν αναφορά στο ξημέρωμα της φύσης. Το χαρακτηριστικό κάλεσμα του κούκου μας οδηγεί στο κύριο θέμα που είναι το 2ο τραγούδι από τον κύκλο των *τραγουδιών του οδοιπόρου* (*Ξεκίνησα σήμερα πρωί για τους κάμπους*). Φρεσκάδα και νεανικό σφρίγος χαρακτηρίζει την όλη κίνηση.

Το δεύτερο μέρος *Kräftig bewegt doch nicht zu schnell* (με ρωμαλέα κίνηση, αλλά όχι πολύ γρήγορα) έχει τη μορφή ενός λαϊκού χωριάτικου χορού *Ländler*. Από αυτόν εμπνεύστηκε ο Schostakovich, 50 περίπου χρόνια αργότερα, τη 2η κίνηση της 5ης του συμφωνίας.

Η τρίτη κίνηση *Feierlich und gemessen ohne zu schleppen* (επίσημο και μετρημένα, όχι βαριεστημένα) ήταν αυτή που δημιούργησε τη μεγαλύτερη αντίθεση μεταξύ των σοβαρών ακροατών του 1880 και 1890. Ένα πένθιμο εμβατήριο εμφανίζεται, που δεν είναι άλλο από το λαϊκό πασίγνωστο τραγούδι του παλιού φίλου "*Frère Jacques*" σε ελάσσονα κλίμακα, που ακολουθείται από ένα ζωηρό εβραϊκό χορό. Η γλυκιά ρωμαλέα μελωδία του μεσαίου μέρους, βασισμένη στο τελευταίο από τα *τραγούδια ενός οδοιπόρου* (τα *δύο μπλε μάτια της αγαπημένης μου*) αλλάζει τονικότητα και φυεγαλέα, για μια στιγμή, φαίνεται να είναι μια ειρωνική παρωδία της συντριπτικής ομορφιάς των νεανικών του ερώτων.

Gustav Mahler. Γλυτό από τον Auguste Rodin

Η μανία του φινάλε (*Stürmisch bewegt*) η οποία ακολουθεί αμέσως το πένθιμο εμβατήριο, διακόπτει την ηρεμία και την ψυχική ανάταση σαν μία ξαφνική καλοκαιρινή καταιγίδα.

Άγριο πάθος πλημμυρίζει τα λυρικά επεισόδια, αλλά υπάρχει επίσης μία υπόσχεση απολύτρωσης με τις χορωδιακές φανφάρες που ακούγονται στην αρχή, απαλά από τις τρομπέτες και ακολουθούμενες κατόπιν από 7 κόρνα, φθάνουν στην αποθέωση και την ανάσταση του Τιτάνα.

Μ' αυτή την εντύπωση οι μεταγενέστεροι μουσικολόγοι δώσανε σ' αυτή τη συμφωνία την επωνυμία "Ο Τιτάν".

Γ. Θυμής

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΕΜΠΤΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 1999, ΩΡΑ 21.30 (7)

Μουσική διεύθυνση : **OLAF KOCH**

Βιολί : **CRISTIAN TETZLAFF**

A. DVORAK : Σλάβικος χορός αρ. 1 σε ντο μείζονα

A. DVORAK : Κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα σε λα ελάσσονα,
Όπυς 53

A. DVORAK : Συμφωνία αρ. 9 (5) σε μι ελάσ. "Του Νέου Κόσμου"

.....

ΠΕΜΠΤΗ 24 ΙΟΥΝΙΟΥ 1999, ΩΡΑ 21.30 (7)

Μουσική διεύθυνση : **ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΡΙΚΟΛΙΔΗΣ**

Βιολί : **ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΑΛΙΛΑΙΑΣ**

M. BRUCH : Σκωτική Φαντασία, για βιολί και ορχήστρα,
Όπυς 46

J. STRAUSS : Αφιέρωμα στους Johann (πατέρα) και
Johann (υιό) Strauss: Έργα για ορχήστρα

Συναυλία bonus στους συνδρομητές της Κ.Ο.Θ.

.....

Το εικονογραφικό υλικό πάρθηκε από το βιβλίο *Mahler* του Wolfgang Schreiber των εκδόσεων Rowohlt's monographien von Kurt Kusenberg.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής: ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΒΑΚΟΣ Μόνιμοι Αρχιμουσικοί: ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΡΙΚΟΛΩΦ-ΟΛΑΦ ΚΟΧ

Α΄ ΒΙΟΛΙΑ

Κωνσταντίνος Παταλίδης
Δημήτρης Χαυδράκης
Εξάρχοντες
Μίκης Μιχαηλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος
Κορυφαίοι Α΄
Μαρία Δρούγου
Μαρία Σουέρεφ
Φώτω Θεοφάνους
Εύη Δελτινοπούλου
Κρυστάλλης Αρχοντής
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Παναγιώτης Μαυρίδης
Ειρήνη Ντράγκνεβα
Γιώργος Κανδυλίδης
Εκτωρ Λάππας
Αναστασία Μισουρή
Πόπη Μυλαράκη

Β΄ ΒΙΟΛΙΑ

Ανθή Τζίμα
Ντάρια Κάτσιου
Κορυφαίοι Α΄
Νικόλαος Αρχοντής
Κορυφαίος Β΄
Μίμης Τοπσιδής
Ιουλίτσα Γκουντιμπα
Αθανάσιος Θεοδωρίδης
Αλέκτας Τσιφφέρης
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Ευαγγελία Κουζώφ
Κωνσταντίνα Πολυζωίδου
Χριστίνα Κανάτσου

ΒΙΟΛΕΣ

Νεοκλής Νικολαΐδης
Lütz Kühne
Κορυφαίοι Α΄
Γεώργιος Καμένος
Πουλχερία Σειρά
Κορυφαίοι Β΄
Νικόδημος Δέλλιος
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Φελίσινα Πονίκα
Κατερίνα Μητροπούλου
Αλεξάνδρα Βόλση
Αγγελική Βασιλειάδου

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Δημήτρης Πάτρας
Δημήτρι Γκουντιμπα
Κορυφαίοι Α΄
Ρένος Μπαλάς
Νικόλαος Καβάκος
Κορυφαίοι Β΄
Γεώργιος Μανώλας
Φλέριμ Κονταγιαννάκη
Βίκτωρ Δάβαρης
Απόστολος Χαυδράκης
Δημήτρης Πολυζωίδης
Ζόραν Στέπιτς
Ευαγγελία Παπαθανασίου

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΖΑ

Γεώργιος Γράλτσας
Λάσκαρης Θεοδωρίδης
Κορυφαίοι Α΄
Χαράλαμπος Χειμαριός
Ειρήνη Παντελίδου
Κορυφαίοι Β΄
Αναστάσιος Μαυρουδής
Ελένη Μπουλαϊσκή
Ιωάννης Χατζής
Λεωνίδα Κυριδής
Αγάπη Παρθενάκη

ΦΛΑΟΥΤΑ

Πέτρος Σουσαμάγλου
Ηλίας Μακοβέι
Κορυφαίοι Α΄
Νίκος Δημόπουλος
Γεώργιος Κανάτσος (πικολο)
Κορυφαίοι Β΄
Νίκος Κουκής

ΟΜΠΟΕ

Δημήτρης Κίτσος
Δημήτρης Σαφειδής
Κορυφαίοι Α΄
Νικόλαος Καλαξίδης
Βλαντιμίρ Γκάνεβ
Κορυφαίοι Β΄
Θωμάς Μητριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γρασινίδης
Κορυφαίοι Α΄
Πόλυα Σμιθ-Διαμαντή (κουαρτίνο)
Οβίντιου Καπλέςκου
Κορυφαίοι Β΄
Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

Βασίλης Ζαρόγκος
Γιώργος Πολίτης
Κορυφαίοι Α΄
Αγγελος Πολίτης
Κορυφαίος Β΄
Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ

Εμμανουήλ Ιορδανίδης
Τραϊνός Ελευθεριάδης
Κορυφαίοι Α΄
Δημήτρης Αλεξιάδης
Βασίλης Βραβέλης
Παντελής Φέιζο
Κορυφαίοι Β΄
Νίκος Δραγομάνοβιτς
Κωνσταντίν Ιστράτε

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόριος Νέτσος
Κορυφαίοι Α΄
Γεώργιος Αβράμωγλου
Κορυφαίος Β΄
Ιωάννης Σισμανίδης
Δημήτρης Καρατζίνος
Νίκος Μπακαριδής

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Γιώργος Κόκκορας
Αθανάσιος Ντζώνας
Κορυφαίοι Α΄
Δημήτριος Νέτσος
Φώτης Δράκος
Κορυφαίοι Β΄
Βαγγελής Μπαλάς

ΤΟΥΜΠΑ

Γιώργος Τηνιακούδης
Κορυφαίος Β΄

ΤΥΜΠΑΝΑ

Δημήτριος Βίτσης
Βλαντιμίρ Αφανάσιεφ
Κορυφαίοι Α΄

ΚΡΟΥΣΤΑ

Κωνσταντίνος Χανής
Κορυφαίος Β΄
Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

ΠΙΑΝΟ

Μαρίλένα Λιακοπούλου

ΑΡΠΑ

Γεωργία Ξαγάρ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ

Βασίλης Ξαγάρ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

Από τον μήνα Μάρτιο τα γραφεία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης στεγάζονται στη **ΜΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ**, Κολοκοτρώνη 21, 564 30 Σταυρούπολη, τηλ. 60.29.70, 60.65.24 και fax: 60.48.54.

Εισιτήρια προπωλούνται από το **Ταμείο της Κεντρικής Σκηνής του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος** (Μέγαρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών), τηλ. 223.785, Δευτέρα - Τρίτη - Τετάρτη 10.00-13.00 και 18.00-20.00, Πέμπτη 10.00-13.00 και το απόγευμα της συναυλίας 19.00-21.00 από το Ταμείο της ΚΟΘ στην αίθουσα της συναυλίας.

Πλατεία: ..... Δρχ. 3.500

Εξώστης-Πλαϊνό διάζωμα: ..... Δρχ. 2.500

Φοιτητικά: ..... Δρχ. 1.500

- Η ΚΟΘ διατηρεί το δικαίωμα - αν χρειαστεί - να τροποποιήσει το πρόγραμμα.
- Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα.
- Για οποιαδήποτε ανατύπωση κειμένων ή φωτογραφιών καθώς και για φωτογράφιση, μαγνητοσκόπηση ή ηχογράφιση των συναυλιών απαιτείται άδεια από τη Διεύθυνση της Κ.Ο.Θ.
- Η Κ.Ο.Θ. έχει το δικαίωμα υπερτιμημένων εισιτηρίων σε ειδικές περιπτώσεις μετακαλούμενων καλλιτεχνών.
- Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται και σε παιδιά 8 ετών και άνω.

Επιμέλεια προγράμματος:
ΑΣΠΑ ΜΑΛΤΣΙΔΟΥ

Μακέτα εξωφύλλου:
ΜΕΛΙΝΑ ΜΑΛΤΣΙΔΟΥ

Φωτοσύνθεση-Φιλμ-Εκτύπωση:
'ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΑ' Ι. Αντωνιάδης - Θ. Ψαρράς Ο.Ε.
Μοναστηρίου 242 - Τηλ.: 554.116 - Fax: 553.274

Δρχ. 500

ΗΧΟΣ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Βασιλάκης

- ▶ Παπάφη 171 - Κ. Τούμπα
Τηλ.920.905 - Θεσσαλονίκη
- ▶ Παπάφη 175 - Κ. Τούμπα
Τηλ.914.243 - Θεσσαλονίκη
- ▶ Ιατρού Γωγούση 15
Σταυρούπολη - Θεσσαλονίκη
Τηλ.602.620-4
- ▶ Μ.Αλεξάνδρου 79 - Κατερίνη
Τηλ.0351/ 77.240- 2
- ▶ Μητροπόλεως 37 - Βέροια
Τηλ.0331/ 74.080-2
- ▶ Πατριάρχου Διονυσίου 4
Δράμα - Τηλ.0521 / 48.501-3
- ▶ Ανδριανουπόλεως 8
Καλαμαριά - Θεσσαλονίκη
Τηλ.418.600
- ▶ Π.Μελά 24 - Θεσσαλονίκη
- ▶ Μητροπόλεως 39 - Βέροια
Τηλ.0331/ 74.080-2

Α Ι Σ Θ α ν θ ε ί τ ε !

Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας Βασιλάκης α.ε.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

STATE ORCHESTRA
of THESSALONIKI